

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ

Γεν. Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Εφαρμογής ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού,
της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10
105 63, Αθήνα
Πληροφορίες: Γ. Διαμαντάκου
Σ. Γερογιαννάκη
Τηλέφωνο: 210-3742088,-017
Email: gdiamantakou@mou.gr
s.gerogiannaki@mou.gr

Προς:
- ΕΥΔ Προγραμμάτων «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» και Πολιτική Προστασία»
-ΕΥΔ Περιφερειακών Προγραμμάτων

Θέμα: Οδηγίες για την αξιολόγηση έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στο ΕΣΠΑ 21-27.

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 21-27 και των προγραμμάτων του, οι ελληνικές αρχές έχουν δεσμευτεί για την υιοθέτηση ολιστικής προσέγγισης στον τομέα υδάτων. Η συγκεκριμένη προσέγγιση συμφωνήθηκε με την ΕΕ ως απαραίτητη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της οικονομικής βιωσιμότητας των επενδύσεων και την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες. Προς την κατεύθυνση αυτή, η ομάδα Jaspers παρέχει τεχνική υποστήριξη για τη διαμόρφωση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών. Μέχρι την οριστικοποίηση των οδηγιών και την υιοθέτηση της σχετικής πολιτικής σε επίπεδο χώρας, συμφωνήθηκε με την ΕΕ η υιοθέτηση μιας μεταβατικής διαδικασίας αξιολόγησης έργων στον τομέα υδάτων προκειμένου να ενταχθούν σχετικά έργα στα Προγράμματα της ΠΠ 21-27 και μέχρι να ολοκληρωθούν οι σχετικές οδηγίες.

Αντικείμενο του παρόντος είναι η παρουσίαση των κριτηρίων επιλεξιμότητας έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, τα οποία θα εφαρμοστούν στη διαδικασία αξιολόγησης προτάσεων κατά τη μεταβατική περίοδο προσαρμογής της ολιστικής προσέγγισης στον τομέα των υδάτων. Τα κριτήρια αυτά αποτελούν αποτέλεσμα της διαβούλευσης με την ΕΕ στη βάση της αρχικής πρότασης της ομάδας Jaspers και σε συνέχεια διαβούλευσης με τις υπηρεσίες σας.

Οι παρούσες οδηγίες αφορούν:

- στην εισαγωγή νέων κριτηρίων αξιολόγησης πράξεων για την υλοποίηση έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, τα οποία πρέπει να πληρούν τις θεσμικές απαιτήσεις του ν.5037/28-03-2023 (Α' 78) «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944. Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

και την προστασία του περιβάλλοντος», προκειμένου τα έργα αυτά να χρηματοδοτηθούν μέσω των Προγραμμάτων αρμοδιότητάς σας.

και

- στην εφαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων με ενσωμάτωση κριτηρίων ολιστικής προσέγγισης (κατά τη μεταβατική περίοδο εφαρμογής της).

A) ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ν.5037/28-03-2023 (Α' 78) ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Στο ν.5037/28-03-2023 καθορίζονται δύο προϋποθέσεις για την αξιολόγηση «*προτάσεων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων και την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα των υπηρεσιών ύδατος*»

Ειδικότερα,

1. στο άρθρο 12, παρ. 3 προβλέπεται ότι «*Η διαπίστωση **διαχειριστικής επάρκειας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και των ΦΟ.Δ.Σ.Α. από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ.** αποτελεί προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων και την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα των υπηρεσιών ύδατος*».
2. στο άρθρο 35 παρ. 4 προβλέπεται η εκπόνηση Γενικών Σχεδίων Υπηρεσιών Ύδατος (ΓΣΥΥ) και ετήσιας έκθεσης προγραμματισμού και συγκεκριμένα «*Η εκπόνηση του Γ.Σ.Υ.Υ. και της ετήσιας έκθεσης προγραμματισμού αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα των υπηρεσιών ύδατος.*»

B) ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ

Για τον έλεγχο τήρησης των παραπάνω προϋποθέσεων, οι ΔΑ/ΕΦ πρέπει να εισάγουν δυο νέα κριτήρια κατά την αξιολόγηση των προτάσεων που αφορούν σε έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων.

Κριτήριο 1: Διαπίστωση διαχειριστικής επάρκειας του παρόχου υπηρεσιών ύδατος (παρ. 3 του άρθρου 12 του ν.5037/2023).

Εκπλήρωση κριτηρίου: Ο έλεγχος εκπλήρωσης του κριτηρίου από τη ΔΑ/ΕΦ γίνεται με **βεβαίωση της ΡΑΑΕΥ** που διαπιστώνει ότι ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος έχει διαχειριστική επάρκεια κατά την ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης. Ο δικαιούχος συνυποβάλει τη βεβαίωση της ΡΑΑΕΥ με την πρότασή του για χρηματοδότηση. Η βεβαίωση της ΡΑΑΕΥ φέρει ημερομηνία έκδοσης το αργότερο δύο μήνες πριν από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.

Κριτήριο 2 : Εκπόνηση Γενικού Σχεδίου Υπηρεσιών Ύδατος (ΓΣΥΥ) και Ετήσιας Έκθεσης Προγραμματισμού (παρ. 5 του άρθρου 35 του ν.5037/2023).

Εκπλήρωση κριτηρίου: Ο έλεγχος εκπλήρωσης του κριτηρίου από τη ΔΑ/ΕΦ γίνεται με **υπεύθυνη δήλωση του παρόχου υπηρεσιών ύδατος** που αναφέρει ότι έχει υποβάλει το ΓΣΥΥ και την Ετήσια Έκθεση Προγραμματισμού στη ΡΑΑΕΥ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 35 του ν.5037/2023 και στην απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΣΔΥΥ/53924/460/2023. Η υπεύθυνη δήλωση συνοδεύεται από το πρωτόκολλο υποβολής των ανωτέρω στη ΡΑΑΕΥ.

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 5037/2023, η ανωτέρω υποχρέωση για τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος που εξυπηρετούν περιοχές με μόνιμο πληθυσμό κάτω των 100.000 κατοίκων πρέπει να εκπληρωθεί μέχρι τις 31/07/2025 για το ΓΣΥΥ και μέχρι τις 31/10/2025 για την Ετήσια Έκθεση Προγραμματισμού. Σε αυτή την περίπτωση, η Διαχειριστική Αρχή εξετάζει το κριτήριο 2 μετά την παρέλευση των ανωτέρω ημερομηνιών, ενώ για τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος σε περιοχές με μόνιμο πληθυσμό άνω των 100.000, η Διαχειριστική Αρχή εξετάζει το κριτήριο 2 από την παρούσα φάση.

Τα κριτήρια 1 και 2 θα προστεθούν στα κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων, στο στάδιο Α κατά το οποίο πραγματοποιείται ο έλεγχος πληρότητας της πρότασης και η θετική τους αξιολόγηση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει το στάδιο Β της αξιολόγησης των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων. Αν η αξιολόγηση των κριτηρίων του σταδίου Α είναι αρνητική, η πρόταση απορρίπτεται και ενημερώνεται σχετικά ο δυνητικός δικαιούχος.

Επιπλέον, στο *Παράρτημα: Υποχρεώσεις δικαιούχων* της πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης θα προστεθούν ειδικοί όροι ως εξής: «α. η διαχειριστική επάρκεια του παρόχου υπηρεσιών ύδατος θα είναι σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης, β. το Γενικό Σχέδιο Υπηρεσιών Ύδατος είναι επικαιροποιημένο βάσει του ν. 5037/2023 και γ. ο δικαιούχος τηρεί την υποχρέωση υποβολής της ετήσιας έκθεσης προγραμματισμού στη ΡΑΑΕΥ».

Γ) ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ-ΛΥΜΑΤΩΝ ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ (ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ)

Πεδίο εφαρμογής

Τα κριτήρια εφαρμόζονται σε νέα έργα ή μεταφερόμενα έργα (που δεν έχουν ενταχθεί ακόμα) αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων για τα προγράμματα της ΠΠ 21-27. Η προσαρμογή των κριτηρίων για τα έργα πόσιμου νερού θα σας αποσταλεί με επόμενο έγγραφο.

Από την παρούσα μεταβατική διαδικασία εξαιρούνται μικρά έργα ειδικά σε απομακρυσμένες περιοχές (νησιωτικές και ορεινές) που συμπεριλαμβάνονται σε στρατηγικές ΟΧΕ για λύματα και πόσιμο νερό, για τα οποία εφαρμόζεται η ισχύουσα διαδικασία αξιολόγησης βάσει των εγκεκριμένων κριτηρίων του κάθε προγράμματος για τις συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων.

Διαδικασία αξιολόγησης- Κριτήρια

Για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προτάσεων με την ολιστική προσέγγιση έργων λυμάτων, οι ΔΑ/ΕΦ εισάγουν νέο κριτήριο στην 3η Ομάδα κριτηρίων με τίτλο «Συμμόρφωση με ολιστική προσέγγιση στον τομέα των υδάτων». Η βαθμολόγηση του κριτηρίου θα είναι Δυαδική (ΝΑΙ/ΟΧΙ).

Η εξέταση του κριτηρίου θα γίνεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης συμμόρφωσης με την ολιστική προσέγγιση στον τομέα υδάτων» (συνημμένο αρχείο «Έκθεση τεκμηρίωσης με την ολιστική προσέγγιση»), η οποία περιλαμβάνει επιμέρους ερωτήματα/κριτήρια, τα οποία πρέπει να απαντηθούν/συμπληρωθούν από τον δικαιούχο.

Η αξιολόγηση της έκθεσης από τη ΔΑ/ΕΦ αποτυπώνεται στη διακριτή «Λίστα ελέγχου συμμόρφωσης» (συνημμένο αρχείο «Λίστα Ελέγχου συμμόρφωσης με την Ολιστική Προσέγγιση») και προϋπόθεση για την θετική αξιολόγηση του κριτηρίου της ολιστικής προσέγγισης είναι η εκπλήρωση όλων των ερωτημάτων/κριτηρίων της έκθεσης.

Στη λίστα ελέγχου συμπεριλαμβάνονται 2 υπο-κριτήρια (Γ1 και Γ3) με δυνατότητα υποβολής των εγγράφων τεκμηρίωσης σε μεταγενέστερο χρόνο. Σε περίπτωση που η υποβολή τεκμηρίωσης παραπέμπει σε επόμενο, μετά την απόφαση ένταξης, χρόνο, με βάση υπεύθυνη δήλωση δικαιούχου, η ΔΑ/ΕΦ θα πρέπει να συμπεριλάβει σχετικό ειδικό όρο στην απόφαση ένταξης με προθεσμία συμμόρφωσης.

Η ανωτέρω διαδικασία θα πρέπει να αποτυπώνεται και στη σχετική πρόσκληση.

Η Γενική Γραμματέας ΕΣΠΑ

Βασιλική Παντελοπούλου

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Ν. Παπαθανάση

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικής Γραμματέα ΕΣΠΑ, κας Β. Παντελοπούλου
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης ΤΠ ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ, κ. Γ. Ζερβού
3. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ, κας Ζ.Γεωργοπούλου
4. ΕΥΣΣΑΕ
5. ΕΥΣΠΕΠ
6. ΕΥΘΥΠΣ

